

12.1.2023

Radiotaajuusmääräys 4

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Määräys koskee radiotaajuuksien käyttöä. Sen tarkoituksena on turvata radiotaajuuksien tasa-puolinen saatavuus sekä tehokas, tarkoituksenmukainen ja riittävän häiriötön käyttö.

Määräys annetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 96 §:n 1 momentin ja 97 §:n 2 momentin nojalla.

Radiotaajuusmääräys koskee 100 Hz - 400 GHz:n radiotaajuusspektriä. Radiotaajuusmääräyksen liitteenä olevassa taajuusjakotaulukossa määrätään eri radiotaajuuksien, taajuuskaistojen ja osa-alueiden jakamisesta eri käyttötarkoituksiin. Taulukko sisältää myös vaatimukset radiolaitteiden lähetys- ja vastaanottotaajuuksista sekä käytettävistä kanavaväleistä. Taulukossa on myös määräyksiä radiolähettimien lähetteen leveydestä, dupleksiväleistä, lähetystehoista ja muista vastaavista radio-ominaisuuksista. Määräyksen liitteenä oleva taajuusjakotaulukko koskee myös tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettäviä sähkölaitteita, jotka on tarkoitettu kehittämään radioaaltoja (ISM-laite).

Taajuusjakotaulukossa on otettu huomioon kansainvälisen televiestintäliiton (International Telecommunication Union ITU) radio-ohjesääntö. Se on saatettu Suomessa voimaan asetuksella (12/2000).

Määräystä on tarve päivittää säännöllisesti ja muutokset perustuvat kansainvälisiin taajuuspäätöksiin ja -suosituksiin, sekä suunnitteilla oleviin käyttötarkoitusten muutoksiin.

Asiaan liittyviä muita määräyksiä ja säädöksiä

Radiolähettimien taajuuksien käyttöä koskee myös Liikenne- ja viestintäviraston määräys 15 luvasta vapaiden radiolähettimien yhteistaajuuksista ja käytöstä. Määräys 4 ja määräys 15 päivitetään samaan aikaan.

Määräyksen tavoite

Radiotaajuusmääräyksen ja radiotaajuuksien käyttösuunnitelman tarkoitus on radiotaajuuspektrin tehokkaan käytön turvaaminen. Radiotaajuuksien käyttösuunnitelman julkaisemisen tarkoituksena on antaa laitevalmistajille ja käyttäjille tietoja radiotaajuuksien käyttötilanteesta ja radioverkoille taajuussuunnittelulla tarjottavasta häiriösuojauksesta. Valmistaja tarvitsee näitä tietoja laitesuunnittelun lisäksi radiolaitedirektiivin 2014/53/EU artiklan 10 edellyttämien tietojen antamiseksi käyttöohjeessa käyttäjille.

Määräyksen valmistelu

Sidosryhmien kuuleminen tehdään kesän 2022 aikana Lausuntopalvelu.fi kautta. Lausuntopyynnöstä tiedotetaan viraston verkkosivuilla ja sidosryhmille lähetettävällä sähköpostilla.

Kansallisen kuulemisen jälkeen määräys notifioidaan Työ- ja Elinkeinoministeriön kautta Euroopan komissiolle direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti syksyllä 2022 (3kk).

Lausuntopalaute

Sidosryhmien kuulemisessa saadut lausunnot löytyvät Lausuntopalvelu.fi sivustolta. Traficom on toimittanut vastaukset ja kommentit suoraan lausunnonantajille.

12.1.2023

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Nyt tehtävillä määräysmuutoksilla edistetään paikallisten langattomien laajakaistaverkkojen rakentamista, mahdollistetaan suurempikapasiteettisten radiolinkkien käyttö, päivitetään taajuuksien käyttöä koskevia ehtoja, vapautetaan radiolähettämiä luvanvaraisuudesta sekä saatetaan voimaan eurooppalaisia taajuuspäätöksiä.

Määräyksestä valmisteltu uusi versio 4 AD /2023 M sisältää mm. seuraavat muutokset, kaikki muutokset kootaan ns. muutossivulle, joka julkaistaan määräyksen liitteenä:

Kiinteä liikenne

- Lisätty 7 GHz:n taajuusalueelle kokonaan uusi radiolinkkirasteri 56 MHz:n kanaville

Siirtyvä liikenne ja lyhyen kantaman radiolaitteet

- Lisätty viittaukset komission täytäntöönpanopäätöksiin
 - (EU) 2021/1730 - rautateiden radiojärjestelmät
 - (EU) 2022/173 - 900/1800 MHz radiojärjestelmät
 - (EU) 2022/172 - lyhyen kantaman radiolaitteet (SRD)
 - (EU) 2022/180 - lyhyen kantaman radiolaitteet (SRD)
 - (EU) 2022/179 - WAS/RLAN
 - (EU) 2022/2324 - Ilma-alusten matkaviestinverkkojen tukiasemat (MCA)
- Laajakaistaisten datasiirtolaitteiden osakaistoille 5150-5250 MHz, 5250-5350 MHz, 5470-5725 MHz ja 5945-6425 MHz on lisätty huomautus "Käyttörajoituksia sisä- ja ulkotiloissa, sekä ajoneuvoissa, junissa ja ilma-aluksissa (ks. määräys 15).".
- Sallittu tukiasemien käyttö luvasta vapaana rajoitetusti määrätyillä harrastus- ja työyhteyksiin osoitetuilla ns. RHA68-kanavilla
- Siirtyvän liikenteen osa-alueiden 457,500 - 458,100 MHz ja 467,500 - 468,100 MHz huomautussarakkeeseen lisätty tieto digitaalisten 6,25kHz ja 12,5 kHz kanavavälin radioiden käytön sallimisesta
- Komission päätöksen (EU) 2022/180 mukaisesti sallitaan taajuusalueen 9 kHz - 130 MHz käyttö koteloituille ydinmagneettista resonanssia (NMR) käyttäville tutkimuslaitteille ja vapautetaan laitteet luvanvaraisuudesta.
- ECC:n päätöksen ECC/DEC/(06)08 ja harmonisoidun standardin EN 302 066 mukaiset maa- ja seinätutkalaitteet taajuusalueella 30 MHz - 12,4 GHz vapautetaan luvanvaraisuudesta.

Satelliittiliikenne

- Lisätty osa-alueille 399,9-400,05 MHz, 14,25-14,5 GHz ja 27,5-29,5 GHz viittaukset ECC:n päätöksiin ja standardeihin sekä tieto siitä, että osa-alueella on luvasta vapaita päätelaitteita.

Radioamatöörit

- Lisätty osa-alueille 29,520-29,560 kHz ja 29,620-29,660 kHz toistinasemakanavia
- Lisätty taajuusalueelle 433,075-433,150 MHz ja 438,075-438,150 MHz toistinasema-allokaatio

Määräyksen aikataulu/voimaantulo

Päivitetty määräys tulee voimaan 13.1.2023.